

Procesevalueringstværktøj – Spørgsmålene i skrivbar version

STEP 1 – Det pædagogiske grundlag

Pædagogisk praksis

<p>I hvor høj grad har processen med udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan bidraget til forandringer af den pædagogiske praksis? Hvordan kan I se det? Hvad er jeres datagrundlag?</p>	<p>Personalegruppen har på pædagogiske dage og til workshops i fællesskab formuleret dagtilbuddets læreplan. Processen har styrket det fælles sprog og samtidig bekræftet os i, at vi overordnet set er enige i, hvad der er vores mål og værdier. Der er kommet øget fokus på inddragelse af børnenes perspektiv. Data: lagttagelser og observationer Tegn: Børnene tager flere initiativer, kommer med flere forslag og ideer til ture og aktiviteter.</p>
<p>Hvilke udfordringer har I oplevet/mødet i arbejdet med realiseringen af læreplanen?</p>	<p>Arbejdet med Den styrkede pædagogiske læreplan har været en positiv og givende proces for hele personalegruppen. At arbejde databaseret er ikke nyt for personalet, idet vi altid har gjort brug af observationer, kollegial sparring og fælles refleksioner. Det er positivt, at legen har fået en vigtig plads i læreplanen og at læreplanstemaerne nu skal ses som en integreret del af hverdagen.</p>
<p>Hvordan lever det blandt medarbejderne?</p>	<p>Udarbejdelsen af læreplanen har været en fælles proces, hvor alle, gennem forberedelse, diskussioner og fælles refleksioner, har bidraget til færdige produkt. Der er overensstemmelse mellem den fysiske læreplan og dagtilbuddets pædagogiske praksis. Børnene mødes hver dag af voksne, der løfter i flok og arbejder ud fra de samme værdier og mål. Data: lagttagelser og observationer Tegn: Børnene trives og udvikler sig</p>

Organisering

<p>Hvordan organiserer vi vores arbejde, så vi har et stærkt pædagogisk læringsmiljø hele dagen? Hvordan organiserer vi os med udgangspunkt i børnenes perspektiv?</p>	<p>Den daglige organisering er tilrettelagt, så der er en fornuftig balance mellem børns leg, spontane aktiviteter og planlagte aktiviteter og hvor de voksne er bevidste om at veksle mellem at gå bagved barnet, ved siden af barnet og foran barnet. Personalet er opmærksomme på, hvad der rører sig blandt børnene og er gode til at gribe deres ideer og bakke dem op. Data: Observationer, ugeskemaer, månedsplaner Tegn: Børnene er nysgerrige og initiativrige og deltager gerne både i planlagte aktiviteter, spontane aktiviteter og i leg med hinanden</p>
<p>Hvornår oplever vi, at vi ikke er tilgængelige for børnene, og ikke har mulighed for at reagere op deres behov?</p>	<p>I skoven har vi hver dag mange timer sammen, hvor vi ikke forstyrres. Hvis det faste personale er i undertal pga. sygdom, vil børnene opleve at de voksne er mindre nærværende.</p>
<p>I hvor høj grad har vi organiseret os, så elementerne i det pædagogiske grundlag afspejles i vores praksis? Kom gerne med eksempler</p>	<p>Med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag og med blik for børnegruppens alder, forudsætninger og interesser planlægges ture og aktiviteter på stuemøder og personalemøder. Vi har en høj grad af genkendelighed qua vores faste rammer og daglige rutiner. Der veksles mellem børnenes leg, spontane aktiviteter og planlagte aktiviteter Data: Observationer, planlægning, evaluering Tegn: Når de daglige rutiner bliver børnenes indre rettesnor og frisætter deres energi til leg og aktiviteter.</p>

Børnegruppen

<p>Hvornår/i hvilke situationer er det lykkedes os at skabe velfungerende børnefællesskaber, hvor alle børn er med? Hvad kan vi lære heraf, og hvordan kan vi bringe det videre til andre situationer?</p>	<p>Det store fællesskab, som omfatter alle børn og voksne i dagtilbuddet, understøttes af fælles oplevelser og aktiviteter: Den daglige bustur frem og tilbage til skoven, fredagssang i bussen, emneuger, ture til Motorikhallen, fælles udflugter, sommerfester og julefester, fastelavn og samling. Med afsæt i trygge, velkendte rammer med nærværende voksne får børnene overskud til at deltage i det store fællesskab. Data: Observationer, kollegial sparring i gruppen og på personalemøder Tegn: Børnene er aktivt deltagende i de fælles aktiviteter og de befinder sig godt i det store fællesskab.</p>
--	---

<p>Har vi i tilstrækkeligt omfang faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at <u>alle</u> børn ses og trives i vores pædagogiske læringsmiljø</p>	<p>Ja, det er altid i fokus. På to månedlige stuemøder gennemgår gruppens personale hvert enkelt barn, herunder barnets tilgang til fællesskabet, barnets relationer til andre børn og barnets almene trivsel. To gange om året afholdes der pædagogiske dage, hvor vi sammen bliver klogere på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø. Data: Observationer af det enkelte barn, faglig sparring, relationsskemaet Tegn: At det enkelte barn trives og udvikler sig og at det indgår i samspil med de andre børn</p>
<p>Hvordan arbejder vi med at vores fælles børnesyn altid er afsæt for vores praksis?</p>	<p>Vi har en åben, reflekterende og evaluerende samarbejdskultur, hvor børnesynet og de pædagogiske værdier og mål er fælles pejlemærker. Tilgangen til det enkelte barn og til børnegruppen er omsorgsfuld, anerkendende og imødekomende; værdier der naturligt bringes ind i samarbejdet med forældrene. Data: Processen med at formulere læreplanen, iagttagelser, kollegial sparring og refleksion på stuemøder og personalemøder. Tegn: Personalet løfte i flok og børnene trives og udvikler sig.</p>

Forældresamarbejde

<p>Hvordan har I inddragelet dagtilbudsbestyrelsen i udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan?</p>	<p>Målet er, at der er overensstemmelse mellem Den pædagogiske læreplan og det levede liv i dagtilbuddet. Det er i dialogen med brugerne, at vi bliver skarpe i forhold til at kvalificere arbejdet med læreplanen. Processen omkring udviklingen af læreplanen har løbende været et punkt på bestyrelsesmøderne. Med henblik på at inddrage bestyrelsens kommentarer og ændringsforslag er læreplanen blevet diskuteret og evalueret på et bestyrelsesmøde.</p>
<p>Hvordan samarbejder I med forældre om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse</p>	<p>Ud over den daglige kontakt tilbydes forældrene vejledning og sparring gennem tre forældresamtaler i løbet af barnets tid i børnehaven. En gang om måneden modtager forældrene et nyhedsbrev fra dagtilbuddet, hvor vi blandt andet gør rede for vores pædagogiske overvejelser i forhold til givne aktiviteter eller hvordan vi f.eks. understøtter gode legerelationer. På et årligt forældremøde holder lederen et oplæg om et pædagogisk felt, som vi er særligt optagede af på det givne tidspunkt. Her vises også en film om hverdagen i skovbørnehaven.</p>
<p>Hvordan arbejder I med at skabe sammenhæng mellem hjem og dagtilbud for børnene?</p>	<p>Et godt forældresamarbejde bygger på gensidig tillid og tryghed. Vi arbejder på at skabe sammenhæng mellem hjem og dagtilbud gennem tætte dialoger med forældrene omkring deres barns trivsel og udvikling. Med henblik på at fremme en åben og gensidig dialog til forældresamtalerne, får forældrene</p>

nogle spørgsmål, som de skal forholde sig til som forberedelse til samtalen. Vi styrker forældrenes tilhørsforhold til fællesskabet gennem årlige fester og begivenheder.

STEP 2 - De seks læreplanstemaer

Kultur, æstetik og fællesskab

<p>Hvilke elementer fra det pædagogiske grundlag har I haft særligt i spil i arbejdet med dette læreplanstema og hvordan?</p>	<p>Sammen med en keramiker har børnene lavet lerfigurer, som blev vist til forældrene til en fernisering. Vi har været til julegudstjeneste og de ældste børn har gået Luciaoptog. Alle børn bidrager med tegninger til det enkelte barns fødselsdagsmappe. Vi har set en teaterforestilling. Data: lagttagelser og observationer, videndeling i personalegruppen Tegn: Børnene deltager aktivt i de forskellige aktiviteter og er åbne, nysgerrige</p>
<p>I hvilket omfang understøtter vi børnenes møde med forskellige kulturer, traditioner, køn og oprindelse mv.?</p>	<p>Forskelle er en naturlig del af verden og vi bidrager alle til det mangfoldige fællesskab. Vi forholder os til, at vi er forskellige og ser forskellige ud. Vi taler med børnene om forskellige måder at være familie på, I børnegruppen er der børn, hvis ene eller begge forældre kommer fra et andet land og vi lærer at sige forskellige ord på det fremmede sprog. Tegn: Børnene udviser interesse for hinanden og er åbne overfor det, de oplever som anderledes.</p>
<p>Hvor kunne vi blive bedre til at understøtte børnenes kreative udfoldelse, fantasi og nysgerrighed?</p>	<p>Børn profiterer af, at de kreative processer foregår i mindre grupper. Det øger graden af fordybelse, når den voksne er sammen med en mindre gruppe børn og det er muligt i højere grad at understøtte det enkelte barns fantasi og kreative udfoldelser. Data: Observationer i forhold til, om de kreative tilbud tiltrækker alle børn Tegn: Børnene fordyber sig i de kreative processer, de er nysgerrige byder ind med ideer</p>
<p>På baggrund af de refleksioner I har haft over de to pædagogiske mål til dette læreplanstema, hvor langt vil I så vurdere, at I som afdeling er med arbejdet omkring Kultur, æstetik og fællesskab?</p>	<p>4</p>

Alsidig personlig udvikling

<p>Hvilke elementer fra det pædagogiske grundlag har I haft særligt i spil i arbejdet med dette læreplanstema og hvordan?</p>	<p>Midlerne fra minimumsnormeringen er anvendt til ekstra personale i sommermånederne, så opstarten af 16 nye 3årige og deres forældre kunne blive så god som mulig. Data: Observationer og iagttagelser, forældresamtaler, Relationsskemaer, faglige drøftelse vedrørende det enkelte barn. Tegn: Børnene trives med at gå i børnehave, de er alle i gode legerelationer, de har et godt og tillidsfuldt forhold til de voksne og vi har en god forældrekontakt</p>
<p>I hvilke situationer er vi bedst til at udfordre barnet inden for dets nærmeste udviklingszone?</p>	<p>Der er en høj grad af fordybelse og nærvær, når vi er på tur. Her kan vi mulighed for at have særlig fokus på det enkelte barn og give det tilpas udfordringer. Til aktiviteter i mindre grupper er der mulighed for at arbejde med relationer, koncentration og fordybelse. Når vi har samling og fælles aktiviteter bliver vi opmærksomme på, hvordan vi kan udfordre det enkelte barns måde at agere i fællesskabet på. Data: Iagttagelser, kollegial sparring i forhold til det enkelte barn og i forhold til børnegruppen, Tegn: At børnene trives og udvikler sig,</p>
<p>Hvordan understøtter vi børnene i samarbejde og leg på tværs af fx alder, stuer og køn?</p>	<p>Vi understøtter børnenes samarbejde og leg via aktiviteter og lege på tværs af alder og køn. Vi har fokus på, at børnene indgår i gode legerelationer og vi fremmer dette via etablering af små legergrupper og kreative forløb. Vi er spillbare voksne, der sætter i gang og leger med. Data: Iagttagelser af børnenes samspil, fælles kompetenceløft via oplæg på pædagogiske dage. Tegn: At børnene er i god leg med hinanden på tværs af alder og køn. At børnene tager initiativer til leg med andre børn og at de er aktive deltagere fremfor passive betragtere.</p>
<p>På baggrund af de refleksioner I har haft over de to pædagogiske mål til dette læreplanstema, hvor langt vil I så vurdere, at I som afdeling er med arbejdet omkring Alsidig personlig udvikling?</p>	<p>4</p>

Social udvikling

<p>Hvilke elementer fra det pædagogiske grundlag har I haft særligt i spil i arbejdet med dette læreplanstema og hvordan?</p>	<p>Vi er til stadighed optaget af det enkelte barns trivsel og udvikling og målretter det pædagogiske arbejde på en sådan måde, at det enkelte barn trives og indgår i både små og store fællesskaber. Data: Observationer og iagttagelser, kollegial sparring til stuemøder og på personalemøder og gruppevis planlægning af forældresamtaler</p>
---	--

	Tegn: At det enkelte barn trives med sig selv og de andre børn, at de har et trygt og tillidsfuldt forhold til de voksne og at de oplever sig som en del af fællesskaber.
I hvilket omfang er vi gode til at fremhæve børnenes positive sociale adfærd, således de andre børn i børnegruppen kan spejle sig i den positive adfærd?	Vi er gode til at fremhæve det enkelte barns ressourcer og kompetencer i forhold til de andre børn, i samarbejdet med forældrene og i det kollegiale samarbejde. Data: Observationer, iagttagelser, Relationsskema, kollegial sparring Tegn: At børnene trives og hviler i sig selv, at de kan sige til og fra, at de kan gå på kompromis, at de kan give sig hen til legen, fordybe sig og udsætte egne behov.
I hvilket omfang stiller vi læringsmiljøer til rådighed som fordrer, at børnene samarbejder?	Børnene udfordres og får opgaver, der svarer til deres ressourcer og kompetencer. Vi lægger vægt på at gøre børnene selvhjulpne og opfordrer de ældre børn til at hjælpe de yngre børn. Børnene får praktiske opgaver, som de skal samarbejde om at løse. F.eks. deltager gruppernes børn på skift i den fælles oprydning. Data: Observationer. Tegn: Børnene løser de opgaver de får og tager selv initiativer til at samarbejde og hjælpe hinanden.
På baggrund af de refleksioner I har haft over de to pædagogiske mål til dette læreplanstema, hvor langt vil I så vurdere, at I som afdeling er med arbejdet omkring Social udvikling?	4

Kommunikation og sprog

Hvilke elementer fra det pædagogiske grundlag har I haft særligt i spil i arbejdet med dette læreplanstema og hvordan?	Gennem samtaler med det enkelte barn og med gruppen af børn, højtlesning, historier, musik, rim og remser og leg med ord styrker vi børnenes kommunikative evner og lyst til at bruge sproget. Vi er fokuseret på, at alle taler pænt til hinanden og at vi holder den gode tone i huset. Data: Iagttagelser, sprogvurderinger, samarbejde med tale-hørekonsulent. Tegn: At børnene udvikler sig sprogligt, at de forstår at lytte til andre og selv give sig til kende
--	---

<p>Hvordan arbejder vi udviklende med sprog i alle læringsmiljøer gennem hele dagen?</p>	<p>Vi sætter ord på det vi ser og oplever. Vi samtaler med børnene og har fokus på turtagning. Det sprogudviklende miljø kvalificeres ved at opdele børnene i mindre grupper, hvor alle nemmere bliver hørt og hvor de sprogligt svage verbalt får mere mod på at udtrykke sig. Data: Observationer, sprogvurderinger Tegn: Børn der bruger sproget, leger med ordene og koncentrerer sig under højtlesning.</p>
<p>Hvordan understøtter vi alle børn i at sprogliggøre deres tanker og følelser, hvordan understøtter vores læringsmiljøer dette?</p>	<p>Vi hjælper børnene med at sætte ord på deres følelser og vi viser interesse for, hvad de er optaget af. Når der opstår konflikter, bliver de involverede børn hørt, hvilket giver dem ord og redskaber til selv at mestre løsning af konflikter. Data: Observationer, sprogvurderinger. Tegn: Åbne tillidsfulde børn, der kan sætte ord på deres følelser, færre fysiske konflikter.</p>
<p>På baggrund af de refleksioner I har haft over de to pædagogiske mål til dette læreplanstema, hvor langt vil I så vurdere, at I som afdeling er med arbejdet omkring Kommunikation og sprog?</p>	<p>4</p>

Krop, sanser og bevægelse

<p>Hvilke elementer fra det pædagogiske grundlag har I haft særligt i spil i arbejdet med dette læreplanstema og hvordan?</p>	<p>Vi er særligt opmærksomme på de børn, der ikke af sig selv tager motoriske udfordringer op. De får en ekstra hånd og opmuntres til at forsøge med hjælp fra en voksen. Vi opsøger steder med motoriske udfordringer i både høj og lav skala. Data: Observationer Tegn: Børn der af sig selv tager motoriske udfordringer op, børn der viser glæde og stolthed ved at kunne selv.</p>
<p>Hvordan har vi etableret læringsmiljøer, der understøtter at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på?</p>	<p>Ude som inde er der rig mulighed for mange forskellige slags lege i små og større grupper. Vi har baser i skoven og ved stranden, som udgør vores legepladser og som på forskellige måder understøtter børnenes lyst til motorisk udfoldelse. Flere gange om året er vi i Motorikhallen, hvor børnene færdes i undertøj og bare tæer, hvilket gives os en unik mulighed for at iagttage det enkelte barns motoriske formåen. Data: Observationer</p>

	Tegn: Børn der har lyst til at lege og bruge deres krop og som har mod til at prøve nye udfordringer.
Hvordan arbejder vi med at skabe bevægelsesglæde hos alle børn?	De voksne er vigtige rollemodeller, som viser vej over væltede træstammer, som kravler op ad skrænter og kælker ned ad bakken. Børnene profiterer af vores udfordrende, sjove og forskelligartede fysiske rammer, der inspirerer dem til at lege og bruge kroppen på mange forskellige måder og som giver dem lyst til at kunne. Data: Observationer Tegn: Børn der har lyst til at lege og bruge deres krop og som har mod på at prøve nye udfordringer.
På baggrund af de refleksioner I har haft over de to pædagogiske mål til dette læreplanstema, hvor langt vil I så vurdere, at I som afdeling er med arbejdet omkring Krop, sanser og bevægelse?	4

Natur, udeliv og science

Hvilke elementer fra det pædagogiske grundlag har I haft særligt i spil i arbejdet med dette læreplanstema og hvordan?	Vi har i 2020 haft to emneuger, hvor vi har beskæftiget os med to forskellige naturfænomener: edderkopper og ugle. Data: Planlægningsgruppen har søgt faktuel viden om de pågældende dyr og udviklet en undersøgende og fordybende formidlingsform, som alle børn fik glæde af. Tegn: Børnene har været meget engagerede og de har deltaget aktivt i de forskellige aktiviteter. De har været interesserede får noget at vide om de forskellige dyrs levevis og adfærd.
Hvordan arbejder vi med at understøtte børnenes begyndende matematiske opmærksomhed?	Vi taler om naturens mange former og farver, antal og størrelser. Vi øver i at dele, så alle får lige meget. Vi taler om, hvor mange piger og hvor mange drenge der er og vi kan stemme om, hvilken vej, vi skal gå. Til samling tæller børnene på skift sammen med en voksen, hvor mange vi er. Data: Faktuel viden om matematiske former i naturen, Tegn: Børnene får af sig selv øje på spindelvævets opbygning, på bladenes forskellige former, antallet af kronblade og viser interesserer for antal og farver.

<p>Hvordan understøtter vores læringsmiljøer at alle børn gennem nysgerrighed og lyst for erfaringer med naturen, udeliv og science?</p>	<p>Vi opholder os i naturen hver dag og sammen med børnene forholder vi os nysgerrige og undersøgende i forhold til det, vi møder på vores vej gennem skov og krat. Vi finder svar på de mange spørgsmål via opslagsbøger og på nettet. Vi taler om vigtigheden af at passe på naturen, og vi tager det skrald vi finder med til nærmeste skraldespand. Vi følger årstidernes skiften, plukker blomster og samler bær. Data: Observationer, viden om dyr og planter Tegn: Børn der forholder sig undersøgende og nysgerrige til naturfænomener.</p>
<p>På baggrund af de refleksioner I har haft over de to pædagogiske mål til dette læreplanstema, hvor langt vil I så vurdere, at I som afdeling er med arbejdet omkring Natur, udeliv og science?</p>	<p>4</p>

STEP 3 – Evalueringskultur

<p>Hvordan tilrettelægger I jeres praksis med blik for børnenes udbytte?</p>	<p>Dagen er tilrettelagt med kendte, faste rutiner, som skaber trygge rammer og en høj grad af genkendelighed for børn og voksne. På daglig basis, til stuemøder og personalemøder evalueres der på den pædagogiske indsats og børnenes udbytte heraf. Data: Observationer, iagttagelser, evalueringstværværktøj. Tegn: Børnene deltager aktivt i lege og aktiviteter og tager selv initiativer i forhold til aktiviteter og leg med andre børn.</p>
<p>I hvor høj grad er det datainformerede arbejde en integreret del af jeres pædagogiske hverdagspraksis? Del gerne eksempler.</p>	<p>Iagttagelser og observationer har altid været et meget anvendt redskab i dagtilbuddet. Systematikken omkring indsamling af data er endnu ikke fuldt integreret, men der er en øget bevidsthed i personalegruppen omkring betydningen af data i det pædagogiske arbejde. Data: Der anvendes i højere grad data både i planlægningen og i forhold til særlige indsatser. Tegn: Der ses en progression hos det enkelte barn eller hele børnegruppen i forhold til besluttede indsatser.</p>
<p>Hvilke metoder og redskaber bruger I til at indsamle viden om jeres praksis (og effekten heraf)?</p>	<p>Personales observationer af børnegruppen og det enkelte barn, refleksioner på stuemøder og efterfølgende sparring på personalemøder. Deltagelse i VIS projekt (Viden i spil i daginstitutioner): Den narrative tilgang har stor betydning og anvendes som data i det pædagogiske arbejde med det enkelte barn og med grupper af børn. Data: Observationer, relationsskemaer, Dialoghjul, sprogvurderinger, fortællinger om pædagogers handlinger Tegn: At børnene trives med sig selv og hinanden og at de oplever sig som værende en del af fællesskabet og at de bliver gjort klar til skolen.</p>
<p>I hvor høj grad taler I om, hvad målene er med de læringsmiljøer I opstiller?</p>	<p>Det gør vi høj grad. Personalegruppen har ejerskab til målene og værdierne i dagtilbuddets læreplan og efterlever disse i det pædagogiske arbejde med børnene. Vi prioriterer at bruge god tid til indkøring af nye medarbejdere, så disse hurtigt bliver præsenteret for hvilke mål og værdier vi arbejder efter. Data: Observationer, gensidig sparring og kollegiale refleksioner Tegn: Børn oplever glæde ved at gå i børnehave, læringsmiljøer der forholder sig til den givne børnegruppe, faglig tilfredshed i personalegruppen.</p>

STEP 4 – Fremadrettet

<p>Hvad er jeres næste skridt i forhold til at realisere jeres læreplan?</p>	<p>Personalet er blevet introduceret til et nyt planlægnings- og evalueringsværktøj, som nu er i implementeringsfasen. Læreplanen evalueres hvert 2. år på en pædagogisk dag.</p>
<p>Hvad har I brug for, for at kunne tage det næste skridt som I netop har beskrevet?</p>	<p>At personalet tager værktøjet til sig og anvender det som en metode til i højere grad at arbejde datainformeret.</p>
<p>Hvilke pædagogiske erfaringer fra corona-perioden tager I med jer i det fremadrettede arbejde med læreplanen?</p>	<p>Vores erfaringer med udelivet har været en positiv medspiller under corona-perioden. Både børn og voksne er vant til at være ude mange timer om dagen. Personale og forældre har været meget fleksible og løsningsorienterede. Børnene har profiteret af at være i mindre grupper. Det relationsdannende samvær med forældrene er vanskeliggjort. Diverse forældrearrangementer og fester er blevet aflyst og de nye forældre kender derfor ikke til disse kulturbærende traditioner.</p>
<p>Hvilke overvejelser giver organiseringen under corona-perioden anledning til, i forhold til arbejdet med den pædagogiske læreplan?</p>	<p>Vi har set den positive effekt af, at børnene i højere grad end tidligere har været delt op i mindre grupper i løbet af dagen og vil prioritere dette fremadrettet.</p>

